

I

(Rättsakter vilkas publicering är obligatorisk)

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS BESLUT nr 2179/98/EG

av den 24 september 1998

om en översyn av Europeiska gemenskapens åtgärdsprogram för miljön och en hållbar utveckling kallat "Mot en hållbar utveckling"

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR BESLUTAT FÖLJANDE

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 130 s.3 första stycket i detta,

med beaktande av kommissionens förslag ⁽¹⁾,

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽²⁾,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande ⁽³⁾,

i enlighet med förfarandet i artikel 189 b i fördraget ⁽⁴⁾, och mot bakgrund av det gemensamma utkastet som godkändes av förlikningskommittén den 29 juni 1998, och

med beaktande av följande:

1. Kommissionen antog den 18 mars 1992 Europeiska gemenskapens åtgärdsprogram för miljön och en hållbar utveckling kallat "Mot en hållbar utveckling" (nedan kallat programmet).
2. Europaparlamentet ställde sig genom sin resolution av den 17 november 1992 ⁽⁵⁾ positivt till de riktlinjer som anges i programmet.
3. Ekonomiska och sociala kommittén godkände genom sitt yttrande av den 1 juli 1992 programmet principer och syfte.
4. Rådet och företrädarna för medlemsstaternas regeringar, församlade i rådet, godkände i sin resolution

⁽¹⁾ EGT C 140, 11.5.1996, s. 5 och EGT C 28, 29.1.1997, s. 18.

⁽²⁾ EGT C 212, 22.7.1996, s. 1.

⁽³⁾ EGT C 34, 3.2.1997, s. 12.

⁽⁴⁾ Europaparlamentets yttrande av den 13 november 1996 (EGT C 362, 2.12.1996, s. 112), rådets gemensamma ståndpunkt av den 17 april 1997 (EGT C 157, 24.5.1997, s. 12) och Europaparlamentets beslut av den 17 juli 1997 (EGT C 286, 22.9.1997, s. 208). Europaparlamentets beslut av den 15 juli 1998 (EGT C 292, 21.9.1998) och rådets beslut av den 20 juli 1998.

⁽⁵⁾ EGT C 337, 21.12.1992, s. 34.

av den 1 februari 1993 ⁽⁶⁾ programmets allmänna inriktning och strategi.

5. För många av åtgärderna i programmet uppställs en tidsram som sträcker sig till och med år 2000. I programmet föreskrivs att en översyn skall göras före slutet av 1995.
6. Sedan programmet antogs har ett antal händelser inträffat som är av betydelse för en hållbar utveckling, särskilt antagandet av Agenda 21 som var ett resultat av FN:s konferens om miljö och utveckling samt kommissionens antagande av vitboken om tillväxt, konkurrenskraft och sysselsättning.
7. Översynen bör även spegla de åtaganden som har gjorts och de slutsatser som har antagits inom ramen för olika internationella processer.
8. Ett av målen för gemenskapens politik på miljöområdet, i enlighet med artikel 130 r i fördraget, är att skydda människors hälsa.
9. Europeiska unionens utvidgning med de tre nya medlemsstaterna Österrike, Finland och Sverige ställer unionen inför nya utmaningar på miljöområdet. Gemenskapen har åtagit sig att se över vissa bestämmelser i sin lagstiftning på miljöområdet mot slutet av den övergångsperiod i enlighet med villkoren i anslutningsakten för Österrike, Finland och Sverige, mot bakgrund av att de striktare normerna kan behållas i de nya medlemsstaterna i enlighet med fördraget, och betona den stora betydelsen av främjande av en hög nivå av hälso-, säkerhets- och miljöskydd som en del av gemenskapens åtgärder.

⁽⁶⁾ EGT C 138, 17.5.1993, s. 1.

10. Ett omfattande samrådsförfarande har ägt rum i den översyn som kommissionen har gjort för att ställa samman information om vilka framsteg som hittills har gjorts och vilka hinder som finns för programmets genomförande.
11. Europeiska miljöbyrån lade den 10 november 1995 fram en uppdaterad lägesrapport om miljön som ett bidrag till översynen i vilken det klargjordes att utan extra åtgärder kommer målsättningarna från 1992 för år 2000 inte att uppnås inom vissa områden.
12. Kommissionen lade i januari 1996 fram en lägesrapport om programmets genomförande.
13. Det ursprungliga programmets allmänna strategi, mål och vägledande åtgärder gäller fortfarande och programmet utgör en lämplig utgångspunkt för gemenskapens och medlemsstaternas genomförande av Agenda 21.
14. Programmets grundläggande strategi är att till fullo integrera miljöpolitiken och övrig tillämplig politik genom att samhällets huvudaktörer aktivt medverkar till att bredda och fördjupa de styrmedel som syftar till att förändra beteenden.
15. Slutsatserna i lägesrapporten visar att framsteg har gjorts i ett antal frågor men att det återstår en hel del att göra på vägen mot en hållbar utveckling.
16. Lägesrapporten fastställer de huvudprioriteter som behövs när det gäller att säkerställa att processen mot en hållbar utveckling drivs på ytterligare. Gemenskapen bör öka sin insats när det gäller fem huvudprioriteter och fem andra frågor för att främja programmets genomförande.
17. Programmets målsättningar, konkreta mål, åtgärder och tidsramar utgör en lämplig utgångspunkt för att uppnå en hållbar utveckling. Det krävs att åtgärderna intensifieras för att säkerställa att programmets prioriteringar genomförs mer effektivt. En hållbar verksamhet och utveckling kommer inte att uppnås under programmets löptid och det blir följaktligen nödvändigt med ytterligare och än mer progressiva prioriterade målsättningar och åtgärder efter år 2000 för att bibehålla drivkraften i gemenskapens åtgärder.
18. Vid genomförandet av sitt allmänna åtgärdsprogram kommer gemenskapen att handla inom sin befogenhet. I sin resolution av den 1 februari 1993 uppmanade rådet och företrädarna för medlemsstaternas regeringar kommissionen att lägga fram lämpliga förslag för att förverkliga programmet i den mån det gäller åtgärder på gemenskapsnivå.
19. Detta beslut påverkar inte den rättsliga grunden för de åtgärder som, även om de överensstämmer med målen för åtgärderna i detta beslut, antas inom ramen för miljöpolitiken och gemenskapens övriga politik.
20. En ytterligare integrering av miljöskyddskraven i andra politikområden anses som en nyckelfaktor för att uppnå en hållbar utveckling. Samtidigt som genomförandet av den strategi som anges i programmet pågår måste behovet av att integrera miljöhänsyn i all gemenskapspolitik och alla gemenskapsåtgärder definieras i mer operativa termer. I detta syfte har ett antal prioriterade åtgärder fastställts som mest effektivt kan genomföras på gemenskapsnivå inom målsektorerna jordbruk, transport, energi, industri och turism.
21. Att skapa ett större utbud av styrmedel har visat sig svårare än väntat. Utveckling och genomförande av andra styrmedel som kompletterar lagstiftningen är med hänsyn till subsidiaritetsprincipen nödvändigt för att uppnå väsentliga förändringar av nuvarande inriktningar och praxis och i riktning mot en hållbar utveckling. Detta kräver en vidareutveckling på lämplig nivå av effektiva marknadsbaserade och andra ekonomiska styrmedel, horisontella styrmedel och ett bättre utnyttjande av gemenskapens egna finansiella stödmekanismer som ett medel att främja en hållbar utveckling. Kommissionen har lagt fram förslag till reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken som i synnerhet innebär en ökad ekonomisk stimulans till miljöåtgärder inom jordbruket samt en möjlighet för medlemsstaterna att med lämpliga åtgärder säkerställa att miljöbestämmelserna efterlevs i de gemensamma marknadsorganisationerna.
22. Det är nödvändigt att säkerställa att miljöåtgärder genomförs och tillämpas på ett bättre sätt, vilket kräver åtgärder på alla nivåer i regelsystemet.
23. Kommunikation, information, utbildning är ytterst viktiga som ett medel att öka miljömedvetenheten och främja förändringar av beteendet i alla delar av samhället.
24. Gemenskapen har en viktig roll att spela i internationella sammanhang när det gäller miljön och en hållbar utveckling. Det finns ett behov av att möta internationella utmaningar, särskilt den eventuella anslutningen av de associerade länderna i Central- och Östeuropa och Cypern, ett behov av ökat

samarbete med Medelhavsländerna och länderna i Östersjöregionen och ett behov av att fortsätta den process som inleddes genom FN:s konferens om miljö och utveckling och också fortsätta diskussionerna om handel och miljö.

25. Ytterligare ansträngningar krävs för att förbättra grunden för miljöpolitiken i form av tillförlitliga och jämförbara uppgifter, statistik och indikatorer samt metoder för bedömning av kostnader och fördelar i samband med åtgärder eller med att åtgärder inte vidtas.
26. Det är nödvändigt att vidareutveckla olika strategier för att främja mer hållbara produktions- och konsumtionsmönster. Det är nödvändigt att verka för att ny teknik utnyttjas på bästa sätt.
27. Det är nödvändigt att vidareutveckla begreppet delat ansvar, särskilt genom att stärka dialogen med berörda aktörer och deras medverkan vid utarbetandet av gemenskapspolitik och gemenskapsåtgärder.
28. Gemenskapens stöd kan tillhandahålla mer sammanhängande och samordnade strategier för verksamhet på lokal och regional nivå inom de områden som är viktiga för att uppnå en hållbar utveckling och stimulera utbyte av information och erfarenheter.
29. Gemenskapen kommer att vidareutveckla sin politik när det gäller de miljöfrågor som omfattas av programmet på grundval av höga krav på miljöskydd. Särskild uppmärksamhet kommer att läggas vid de åtgärder som kan genomföras mest effektivt på gemenskapsnivå.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Gemenskapen bekräftar sitt åtagande när det gäller den allmänna inriktningen av och strategin i programmet "Mot en hållbar utveckling" som antogs av kommissionen den 18 mars 1992, välkomnades i Europaparlamentets resolution av den 17 november 1992 och godkändes i rådets och medlemsstaternas regeringsföreträdarens resolution av den 1 februari 1993. Gemenskapens institutioner, medlemsstaterna, företag och medborgare uppmuntras att ta sitt ansvar för att till fullo delta i programmets fortsatta genomförande och att söka skynda på processen.

För att programmets mål skall uppnås fortare och genomföras effektivare kommer gemenskapen, i enlighet med kommissionens lägesrapport om genomförandet av programmet och Europeiska miljöbyråns uppdaterade miljörapport för att uppnå en hög skyddsnivå och med

hänsyn till de olika förhållandena i gemenskapens olika regioner, öka sina ansträngningar på fem huvudprioriteringar och på fem andra frågor som kommer att ge en extra stimulans till genomförandet av programmet.

Trots dessa särskilda prioriteringar kommer gemenskapen att aktivt driva alla andra åtgärder som tas upp i programmet.

Vid genomförandet av programmet handlar gemenskapen inom ramen för sin befogenhet. Detta beslut påverkar inte den rättsliga grunden för de åtgärder som — samtidigt som de är förenliga med de mål som eftersträvas genom åtgärderna i detta beslut — antas inom ramen för miljöpolitiken och annan gemenskapspolitik.

Mot slutet av detta program kommer kommissionen att till Europaparlamentet och rådet lägga fram en fullständig utvärdering av programmets genomförande, särskild uppmärksamhet kommer ägnas åt eventuella behov för översyn och uppdatering av målsättningar och prioriteringar, och den skall där det är lämpligt åtföljas av förslag avseende de prioriterade målsättningar och åtgärder som kommer att vara nödvändiga efter år 2000.

AVSNITT 1

HUVUDPRIORITERINGAR

Artikel 2

Integrering av miljökraven i annan politik

Gemenskapen kommer att utveckla förbättrade och mer konsekventa lösningar för att integrera miljöskyddskraven i annan politik i syfte att förenkla processen i riktning mot en hållbar utveckling.

För detta ändamål kommer gemenskapen att, när det gäller de sektorer som programmet inriktar sig på, koncentrera sig på följande prioriteringar där verksamhet effektivast kan utföras på gemenskapsnivå.

1. I fråga om jordbruk är gemenskapens prioriterade målsättning att

a) bättre integrera marknaden, utvecklingen på landsbygden samt miljöpolitiken för att säkerställa ett hållbart jordbruk särskilt inom ramen för den reformprocess som sattes igång genom de förslag som kommissionen lade fram i Agenda 2000, genom att

— integrera miljöhänsyn genom politiska riktlinjer med avseende på jordbruk och vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa specifika miljömål i enlighet med reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken,

— beakta utrymmet för att införliva ytterligare miljööverväganden i jordbrukspolitikområdena.

Alla åtgärder bör omfatta skyldigheter om lämplig övervakning, rapportering och utvärdering,

- b) vidta åtgärder för regelbunden rapportering och ta fram jämförbara uppgifter om påfrestningar och effekter på miljön och den biologiska mångfalden av olika jordbruksmetoder såsom användning av gödnings- och bekämpningsmedel, samt uppgifter om vattenkvalitet och vatten- och markanvändning,
- c) främja ett hållbart jordbruk, inbegripet integrerad jordbruksteknik, ekologiskt jordbruk, och, där så är lämpligt, extensiva produktionsmetoder (som till exempel skall ta vederbörlig hänsyn till den biologiska mångfalden) i nära samarbete med berörda aktörer. Gemenskapen kommer att fortsätta att stödja utvecklingen av lokala initiativ och sprida information om dem,
- d) ytterligare utveckla en integrerad strategi för att minska hälso- och miljöriskerna vid användning av växtskyddsmedel och bekämpningsmedel, inbegripet mer detaljerade bestämmelser om distribution och försäljning av dessa ämnen och begränsningar av deras användning och — där så är lämpligt — utbyte av de farligaste växtskyddsprodukterna och bekämpningsmedlen,
- e) ytterligare utveckla allsidiga lösningar för landsbygdsutvecklingen, med beaktande av miljöhänsyn, inbegripet bevarandet av den biologiska mångfalden, genom att bland annat övervaka och samordna de olika berörda styrmedlen,
- f) överväga åtgärder för en internalisering av miljökostnader i kostnaden för jordbruksprodukter och produktionsprocesser.

Gemenskapen kommer att främja en bättre samordning och enhetlighet när det gäller åtgärder och politikområden som påverkar skogar för att underlätta deras skötsel (inbegripet skogsplantering och skydd mot skogsbrand), bevarande och hållbara utveckling, och också för att svara mot den internationella utvecklingen som rör skogen.

2. I fråga om transporter är gemenskapens prioriterade målsättning att

- a) ytterligare skärpa bestämmelserna om utsläpp och buller från vägfordon och terrängmotorfordon och — med vederbörlig hänsyn till utvecklingen i berörda internationella forum — från flygplan, och bestämmelserna om bränslekvalitet, för att utveckla åtgärder för att minska koldioxidutsläpp från vägfordon, bland annat genom att främja användandet av bränslesnåla fordon och teknik för låga utsläpp och för att stärka gemenskapens bestämmelser om inspektion och underhåll av fordon,
- b) ägna större uppmärksamhet åt de avgörande faktorerna när det gäller efterfrågan på transporter, samtidigt som hänsyn tas till olikheter i olika regioner av gemenskapen genom att
 - utveckla och främja åtgärder för att i högre grad internalisera de externa kostnaderna i transportpriserna, i synnerhet för mindre miljövänliga transportsätt, som en förutsättning för att kunna påverka användarnas val och på så sätt nå en mer hållbar nivå när det gäller efterfrågan av transporter,
 - främja en mer integrerad transportpolitik, inbegripet förbättringar av den ekonomiska effektiviteten inom transportsektorn och förbättringar av miljö-, säkerhets- och tillgänglighetsaspekterna, bland annat genom att främja bättre integrering av markanvändning och transportplanering samt främja styrning av efterfrågan, såsom till exempel användning av telematik,
- c) fullfölja gemenskapens mål att minska obalansen mellan de olika transportmedlen och uppmuntra de mer miljövänliga transportsätten, särskilt genom att
 - utveckla potentiella analysmetoder för en strategisk utvärdering av miljöpåverkan av det transeuropeiska transportnätet samt potentiella metoder för att analysera korridorer som omfattar alla berörda transportsätt, med hänsyn till behovet att förbinda alla medlemsstater och regioner med det transeuropeiska transportnätet och särskilt behovet att förbinda öar, inlandsområden och randområden med gemenskapens centrala områden,
 - undersöka möjligheterna att använda gemenskapsfonder för att främja en bättre balans mellan transportsätt genom att underlätta en kombination av olika transportmedel och lämpliga byten mellan olika transportsätt,
 - utveckla en ram för att lösa de miljöproblem som orsakas av tung godstrafik,

— främja användningen av mer miljövänliga transportsätt, till exempel genom att uppmuntra allmänna och/eller kollektiva transporter och fordon med låga utsläpp.

3. I fråga om energi är gemenskapens prioriterade målsättning att

- a) främja energieffektivitet och en rationell användning av energi samt stödja utveckling och användning av energisparande teknik och metoder, inbegripet förnybara energikällor och kraftvärme, genom lämpliga program och åtgärder samt åtgärder för att öka medvetenheten och informera och utarbeta kriterier för kontroll av bidragsprogram för att rätta till stimulansåtgärder som har motsatt effekt,
- b) uppmuntra genomförande av åtgärder för att styra efterfrågan på energi, inbegripet energibesparande åtgärder, internalisering av externa kostnader och intäkter genom ekonomiska styrmedel och andra medel och en förbättrad samordning av åtgärder för att höja konsumenternas medvetenhet i gemenskapens program för energisparande,
- c) stärka energibesparande normer för apparater och sörja för märkning som visar hur energibesparande dessa är.

4. I fråga om industrin är gemenskapens prioriterade målsättning att

- a) främja den pågående utvecklingen av miljöstyrningssystem inom industrisektorn och utveckla program för att ytterligare främja miljömedvetenheten i industrin, särskilt hos små och medelstora företag, samt för yrkesutbildning och tekniskt stöd, se över miljöstyrnings- och miljörevisionsordningen,
- b) utveckla en ram för en integrerad, kretsloppsriktad produktpolitik, som bland annat skall inrikta sig på ytterligare utveckling av livscykelanalys, inbegripet en minskning av avfall, och som skall ta hänsyn till konsekvenser för den inre marknaden, för att främja utvecklingen av renare produkter genom att infoga miljösynpunkter i deras formgivning och minimera användningen av beständiga organiska ämnen, tungmetaller och ämnen med irreparabla hälsoeffekter,
- c) förbättra lagstiftningen och andra styrmedel för en enhetlig och allsidig kontroll av föroreningar från industrianläggningar, utveckla möjligheter till en ram för en kompletterande integrerad kontroll av föroreningar för mindre anläggningar med beaktande av deras särskilda problem samt uppmuntra en bättre integrering av externa kostnader,

d) beakta Europaparlamentets resolution av den 14 maj 1997 ⁽¹⁾ och rådets resolution av den 7 oktober 1997 ⁽²⁾ om genomförande och upprättande av gemenskapens miljölagstiftning, vidta åtgärder för att förbättra genomförandet och upprätthållandet av alla bestämmelser som syftar till att minska industrins utsläpp och föroreningar, genom att säkerställa en bättre integrering av principen förorenaren betalar i gemenskapslagstiftningen; i detta sammanhang beaktar Europaparlamentet och rådet den vitbok om miljöansvar som kommissionen kommer att lägga fram,

e) utarbeta åtgärder för att öka industrins medvetenhet om miljöfrågor, till exempel hjälpmedel för bättre information inom näringslivet, inbegripet information om bästa tillgängliga teknik, bland annat genom att använda EuroBAT dokument, förbättra spridning av renare teknik samt främja de mest miljövänliga metoderna,

f) klargöra definitionen av miljöföretagssektorn (ecobusiness) och underlätta deras utveckling,

g) prioritera de små och medelstora företagens problem när det gäller tekniska och ekonomiska hinder för utvecklingen och användningen av teknik som är ren i förhållande till miljön,

h) främja en effektiv kontroll och, när det finns användbara miljövänliga alternativ, utfasning av och förbjuda svårnedbrytbara ämnen (POP) som är skadliga för miljön eller hälsan, med beaktande av framsteg inom relevanta internationella förhandlingar,

i) utveckla och lägga fram en praktisk utformning av riktlinjer för en hållbar industriell utveckling, inbegripet utformning av begreppet miljöeffektivitet och inriktning på partnerskap mellan regeringar och industri, genom att utnyttja industrins möjlighet till förnyelse och lämplig uppmuntran och lämpliga stimulansvillkor såväl på efterfrågesom utbudssidan.

5. I fråga om turism är gemenskapens prioriterade målsättning att

- a) tillhandahålla ett regelbundet informationsutbyte om turismens inverkan på miljön,

⁽¹⁾ EGT C 167, 2.6.1997, s. 92.

⁽²⁾ EGT C 321, 22.10.1997, s. 1.

- b) stödja upplysningskampanjer för att främja ett miljövänligt utnyttjande av turismens tillgångar,
- c) främja genomförandet av innovativa och sunda verksamhetsformer när det gäller en hållbar utveckling av turismen, bland annat genom pilotprojekt inom ramen för befintliga finansiella instrument och genom att tillämpa principen förorenaren betalar,
- d) säkerställa att strukturfonderna bidrar till hållbara former av turism i enlighet med
 - kraven enligt förordningarna om strukturfonderna, inklusive bestämmelser för en bedömning av hur verksamheter påverkar miljön och
 - annan relevant gemenskapslagstiftning, såsom åtgärder avseende miljökonsekvensbeskrivning,
- e) när så är lämpligt, främja att frågan om "miljö och turism" tas in i internationella avtal.

Artikel 3

Större utbud av styrmedel

Gemenskapen kommer med beaktande av subsidiaritetsprincipen att utveckla, tillämpa eller på annat sätt uppmuntra användningen av en större blandning av styrmedel för att åstadkomma väsentliga förändringar i aktuella trender och bruk i fråga om en hållbar utveckling.

1. När det gäller utvecklingen på en lämplig nivå av effektiva marknadsbaserade och andra ekonomiska styrmedel för att genomföra politiken skall följande punkter särskilt beaktas:
 - a) Gröna räkenskaper.
 - b) Undersökningar om vilka hinder införandet av ekonomiska styrmedel medför och fastställande av vilka möjliga lösningar som finns.
 - c) Användningen av miljöavgifter.
 - d) Fastställande av vilka bidragssystem som har en motsatt verkan på ett hållbart produktions- och konsumtionsbruk för att reformera dem.
 - e) Uppmuntran av tillämpningen av begreppet miljöansvar på medlemstatsnivå.
 - f) Frivilliga överenskommelser i syfte att nå miljömål samtidigt som konkurrensreglerna iakttas.
 - g) Uppmuntran av användningen av skattemässiga styrmedel för att miljömålen skall uppnås, bland annat genom att beakta möjliga lagstiftningsinitiativ inom detta område under programmets löptid samt att fortsätta studera eventuella ytterligare fördelar av sådana instrument, särskilt i samband med gemenskapens allmänna ekonomiska målsättningar, såsom sysselsättning, konkurrenskraft och tillväxt.
2. När det gäller horisontella styrmedel är gemenskapens prioriterade målsättning att
 - a) undersöka, bland annat mot bakgrund av kommissionens förslag av den 25 mars 1997 om bedömning av vissa planers och programs inverkan på miljön⁽¹⁾, hur miljökonsekvenser av politik, planer och program i gemenskapens och, där det är relevant, kommissionens förslag till program och gemenskapslagstiftning kan utvärderas,
 - b) utveckla tillvägagångssätt för miljökonsekvensbeskrivningar i fråga om planer och program och främja utvecklingen av metoder, material för utbildning och vägledning för bedömning av såväl projekt som planer och program,
 - c) överväga en utvidgning av miljöstyrnings- och miljörevisionssystemet till andra verksamhetsområden än tillverkningsindustrin,
 - d) där så är lämpligt främja standardisering när det gäller miljöfrågor och förstärka införlivandet av miljöaspekter vid utarbetandet av standarder för industrin,
 - e) utveckla kriterier för att bedöma om gemenskapens nuvarande politik och styrmedel, inbegripet finansiering, är förenliga med kraven på en hållbar utveckling,
 - f) göra en översyn av gemenskapens regler för offentlig upphandling så att miljöhänsyn i större utsträckning tas vid tillämpningen av reglerna samtidigt som en sund konkurrens bevaras.
3. En förbättrad användning av gemenskapens egna finansiella stödmekanismer skall prioriteras som ett sätt att främja en hållbar utveckling. Detta innebär att större hänsyn tas till miljön, inbegripet naturskyddet och att en utvärdering av dessa mekanismers inverkan på miljön görs som ett sätt att förbättra kvaliteten på stödåtgärder ur miljömässig och ekonomisk synvinkel.
4. Gemenskapen skall fullfölja sina pågående ansträngningar för att säkerställa att de möjligheter som nya metoder och ny teknik ger utnyttjas fullt ut för en hållbar utveckling inom områden som jordbruk, livsmedelsindustrin, kemisk industri och läkemedelsindustri, miljösanering och utvecklingen av nya material och energikällor.

⁽¹⁾ EGT C 129, 25.4.1997, s. 14.

*Artikel 4***Genomförandet och tillämpningen av lagstiftningen**

Gemenskapen skall öka sina insatser på alla nivåer för att säkerställa ett bättre genomförande och en bättre tillämpning av miljölagstiftningen.

Gemenskapens prioriterade målsättning är att

- a) förbättra den rättsliga ramen för miljöpolitiken genom införande av ett mer enhetligt, omfattande och samordnat tillvägagångssätt på särskilda områden, när det är lämpligt genom förenklade rättsliga och administrativa förfaranden och genom ramdirektiv samt genom att ägna särskild uppmärksamhet åt möjligheten att överföra och tillämpa de beslut som fattas,
- b) öka arbetet för att säkerställa att medlemsstaterna bättre uppfyller rapporteringskraven enligt gemenskapslagstiftningen, bland annat genom en effektivare rationalisering och standardisering av sådana krav och en utökad användning av dessa rapporter som ett redskap i beslutsprocessen, och att intensifiera förvaltningskommittéernas arbete i dessa frågor,
- c) eftersträva att förbättra effektiviteten av samarbetet mellan de myndigheter i medlemsstaterna som ansvarar för genomförandet och upprättandet av gemenskapens miljölagstiftning, bland annat genom nätverket av miljöinspektörer; i detta sammanhang skall gemenskapen försöka uppnå större insyn beträffande ansträngningarna när det gäller tillsyn och efterlevnad i de enskilda medlemsstaterna och intensifiera gemensamma samarbetsinsatser via detta nätverk genom pilotprojekt och övningar på plats,
- d) undersöka möjligheterna att förbättra effektiviteten av miljöinspektionen i Europa på grundval av den rapport som kommissionen skall lägga fram under programmet löptid, som särskilt skall utvärdera om det är genomförbart att inrätta gemensamma inspektionsvillkor på grundval av minimiregler avseende inspektion; kommissionen kommer att offentliggöra en årlig rapport för miljöområdet, bland annat om hur medlemsstaterna verkställer genomförandet och upprätthållandet av gemenskapens miljölagstiftning,
- e) överväga hur en större delaktighet från allmänhetens sida i genomförandet och tillämpningen av miljöpolitiken kan underlättas och att undersöka om det finns behov av en bättre tillgång till rättssystemet, med beaktande av subsidiaritetsprincipen och med hänsyn till de olika rättssystemen i medlemsstaterna,
- f) i samband med förslagen till översyn av gällande rättsakter och i förslagen till nya rättsakter på miljöområdet, uppmuntra till bestämmelser som ålägger medlemsstaterna att säkerställa efterlevnaden av miljöbestämmelserna samt faställa påföljder för överträdelse av bestämmelserna,

- g) påskynda ansträngningarna på gemenskaps- och medlemsstatsnivå att i enlighet med fördraget, särskilt artiklarna 155 och 171, vidta fler effektiva åtgärder mot överträdelse av gemenskapens miljölagstiftning.

*Artikel 5***Ökad medvetenhet**

Gemenskapen betonar vikten av kommunikation, information och utbildning som ett sätt att stimulera medvetenheten om frågor som rör en hållbar utveckling och främja förändringar av beteendet inom alla samhällsområden. Gemenskapen kommer att öka sina ansträngningar för att göra medborgarna i gemenskapen mer medvetna och bättre informerade om frågor som rör en hållbar utveckling.

Gemenskapens prioriterade målsättning är att

- a) göra information om tillståndet för miljön och om genomförandet av gemenskapens miljölagstiftning tillgänglig,
- b) främja integreringen av begreppet hållbar utveckling i gemenskapens utbildnings- och yrkesutbildningsprogram,
- c) uppmuntra utbildning på miljöområdet på alla relevanta nivåer, bland annat för att bidra till att ändra den enskildes beteende i riktning mot hållbarare mönster,
- d) så mycket som möjligt använda systemet för fortlöpande utvärdering och lämplig spridning av resultaten av Life-projekten, både på området för naturskydd och på andra miljöområden,
- e) insamla och i vida kretsar sprida information och kunskap beträffande sambandet mellan miljö och människors hälsa,
- f) ytterligare främja miljövänlig hushållning inom gemenskapens egna institutioner och underlätta erfarenhetsutbytet om de bästa metoderna samt underlätta tillgången till och spridningen av information på detta område, så långt det är möjligt,
- g) främja ett nära samarbete mellan kommissionen och medlemsstaterna på området för miljökommunikation och information, utveckla en gemenskapsstrategi för kommunikation i samarbete med medlemsstaterna, bland annat genom att dra nytta av existerande samsarbetsåtgärder,
- h) hjälpa konsumenter att ta hänsyn till miljön genom miljömärkning och bestämmelsen om miljöinformation på produkterna, inbegripet de kemiska produkterna,

- i) uppmuntra dem som tillhandahåller ekonomiska tjänster, som banker och försäkringsbolag, att göra miljömässiga överväganden i sina transaktioner.

miljövänliga metoder, inbegripet genom tekniköverföring.

Artikel 6

Internationellt samarbete

Med kännedom om de stora miljöproblemens gränsöverskridande karaktär och de goda möjligheter gemenskapen har att fungera som den drivande kraften i en fortsatt utveckling av internationell miljöreglering, kommer gemenskapen att sträva efter att stärka sin roll och ta initiativ, särskilt i de internationella åtaganden som gemenskapen har gjort i konventioner och protokoll.

Gemenskapen kommer att stärka sin roll i det internationella arbetet för miljön och en hållbar utveckling. Detta innebär särskilt att inriktningen på samarbete med länderna i Central- och Östeuropa och Medelhavsområdet skall stärkas och att gemenskapens roll skall öka när det gäller de miljöfrågor som fastställts i Agenda 21 och när det gäller bilateralt och multilateralt samarbete i frågor som rör en hållbar utveckling.

Gemenskapen måste säkerställa att den är en drivande kraft i det framtida arbetet beträffande konventionen om biologisk mångfald och klimatkonventionen, samt att den på samma sätt går i spetsen för det internationella arbetet för att införa en global, rättsligt bindande reglering av svårnedbrytbara ämnen (POP).

1. När det gäller Central- och Östeuropa är gemenskapens prioriterade målsättning att

- ytterligare utveckla ett allsidigt sätt att närma sig miljöfrågorna inom ramen för förberedelserna för anslutningen av de associerade länderna i Central- och Östeuropa; gemenskapen förbinder sig att med hjälp av tekniskt och administrativt samarbete och ekonomiskt stöd hjälpa ansökarländerna att uppnå den erforderliga miljöskyddsnivån vid tidpunkten för deras anslutning; i samband härmed bör arbetet med att utarbeta och genomföra åtgärdsplaner för miljön för vart och ett av länderna inför en eventuell anslutning prioriteras,
- fortsätta samarbetet med och främja samarbetet mellan länderna i Central- och Östeuropa på detta område inom ramen för Europaavtalen. Detta innebär ett förstärkt samarbete när det gäller att bygga upp kapacitet, en fortsättning på det finansiella samarbetet inklusive tekniskt bistånd, särskilt vid tillnärmning av lagstiftning samt genomförande och tillämpning av den, investeringsstöd till miljöinfrastruktur och samarbete för att främja mer

2. När det gäller Medelhavsländerna och Medelhavsområdet är gemenskapens prioriterade målsättning att

- inom ramen för Barcelonaförklaringen från november 1995 utveckla ett regionalt tillvägagångssätt genom regelbundna dialoger bland annat genom ministerkonferenser och ett mer omfattande och förbättrat samarbete, i synnerhet i fråga om ekonomiskt och tekniskt bistånd,
- fastställa ett åtgärdsprogram för Medelhavsområdet, med prioriteringar på kort och medellång sikt, och utveckla ett system för att övervaka genomförandet av det.

3. När det gäller Östersjöområdet är gemenskapens prioriterade målsättning att stärka miljösamarbetet på området inom den existerande regionala ramen och att stärka samordningen av de relevanta fonderna för att stödja HELCOM-åtgärderna och särskilt genomförandet av det gemensamma allsidiga miljöåtgärdsprogrammet (JCP).

4. När det gäller Rio-processen är gemenskapens prioriterade målsättning att säkerställa ett aktivt gemenskapsdeltagande i processen och i uppföljningen av FN:s generalförsamlings särskilda session 1997 och bland annat att bidra till

- stärkandet av ramkonventionen om klimatförändringar i enlighet med Berlinmandatet och senare beslut,
- utvecklingen av konventionen om biologisk mångfald, inbegripet främjande av nationella strategier för genomförande och utvecklingen i lämplig tid av ett protokoll om biosäkerhet,
- stärkandet av internationellt samarbete i samband med konventionen mot ökenspridning.

5. När det gäller andra internationella miljöfrågor är gemenskapens prioriterade målsättning att

- genomföra en översyn av politiken för att integrera begreppet hållbar utveckling i genomförandet av den fjärde AVS—EEG-konventionen och utvärdera gemenskapens utvecklingsbistånd generellt för att säkerställa att systemen för miljöprovning följs,
- stärka miljöinslaget i samarbetet med de oberoende staterna i f.d. Sovjetunionen, särskilt med inriktning på uppbyggande av kapacitet och tekniskt bistånd inom ramen för Tacis-programmet,

- c) stärka miljödelen i samarbetet med länder i Asien och Latinamerika i enlighet med rådets förordning (EEG) nr 443/92 av den 25 februari 1992 om finansiellt och tekniskt bistånd till och ekonomiskt samarbete med utvecklingsländer i Asien och Latinamerika⁽¹⁾ och i enlighet med de allmänna riktlinjerna för samarbetet mellan gemenskapen och de berörda regionerna,
 - d) främja ett aktivt deltagande i regionala konferenser och fördrag i Europa samt i processen "Miljö för Europa",
 - e) stödja internationellt arbete på området för indikatorer för en hållbar utveckling,
 - f) arbeta för att skärpa bestämmelser om tillämpning och lösning av tvister när internationella avtal skall revideras,
 - g) aktivt delta i förhandlingar om antagande av ett lagligt bindande instrument om förfarandet med ett förhandsgodkännande som omfattar handel med vissa farliga kemikalier och bekämpningsmedel.
6. När det gäller handel och miljö är gemenskapens prioriterade målsättning att
- a) sträva efter att säkerställa att WTO:s bestämmelser och förfaranden tar full hänsyn till behovet av att främja en hög miljöskyddsnivå, särskilt vad gäller de allmänna bestämmelserna,
 - b) aktivt delta i internationella diskussioner, i synnerhet inom WTO, som rör frågor om handel och miljö, där gemenskapen, i enlighet med det allmänna målet rörande en hållbar utveckling, kommer att främja en balans mellan miljö och handel, med tonvikt på en integrering av miljökraven i det multilaterala handelssystemet,
 - c) ge företräde åt multilaterala lösningar på handels- och miljöproblem och samtidigt respektera miljö och handelsprinciper och främja öppenhet i fastställandet och genomförandet av miljöåtgärder, inbegripet nya miljöpolitiska styrmedel.

AVSNITT 2

ANDRA FRÅGOR SOM SKALL ÄGNAS SÄRSKILD UPPMÄRKSAMHET

Artikel 7

Förbättring av grunden för miljöpolitiken

Gemenskapen kommer att säkerställa att dess miljöpolitik grundas på tillförlitliga och jämförbara uppgifter, statistik och indikatorer, på sund vetenskaplig information och på

⁽¹⁾ EGT L 52, 27.2.1992, s. 1.

en bedömning av kostnader för och fördelar med åtgärder eller avsaknad av åtgärder. Den kommer att säkerställa samordning och samarbetet med lämpliga gemenskapsinstitutioner och gemenskapsorgan och kommer att samarbeta med lämpliga institutioner på internationell nivå. Europeiska miljöbyrån har en nyckelroll när det gäller att övervaka och rapportera om läget på miljöområdet.

Särskild uppmärksamhet skall ägnas åt att

- a) fastställa och åtgärda bristerna i nuvarande grundläggande statistiska uppgifter om miljön och utveckla integreringen av miljöaspekter i uppgifter och statistik som avser andra politikområden samt säkerställa att dessa uppgifter finns tillgängliga,
- b) främja utvecklingen av miljöindikatorer, indikatorer för resultat på alla lämpliga politiska områden samt indikatorer för hållbar utveckling som ett mått på framsteg som görs mot en hållbar utveckling och som en utgångspunkt för fastställandet av mål och riktlinjer för verksamheten,
- c) förbättra samordningen när det gäller utveckling och säkerställande av ömsesidigt gensvar mellan vetenskaplig forskning och utvecklingspolitik samt miljöpolitik,
- d) vidareutveckla användningen av ekonomiska utvärderingsmetoder för miljön (kostnadseffektivitet, lönsamhetsanalys och konsekvensbeskrivningar för företagen),
- e) upprätta stöd- eller satellitkonton till de nationella räkenskaperna som ett första steg mot en integrering av miljöaspekter i begrepp och förfaranden inom medlemsstaternas och gemenskapens räkenskaper i syfte att senast 1999 upprätta ett allsidigt system av gröna nationella räkenskaper.

Artikel 8

Hållbara produktions- och konsumtionsmönster

Gemenskapen kommer att vidareutveckla sina ansträngningar för att underlätta och öka förnyelsen inom industrin när det gäller en hållbar utveckling och främja medvetenhet och beteendeförändringar inom industrin och hos konsumenterna med sikte på att gå vidare mot mer hållbara produktions- och konsumtionsmönster.

Artikel 9

Delat ansvar och partnerskap

Gemenskapen kommer att uppmuntra ändamålsenliga sätt att förbättra gemensamma åtgärder och partnerskap för att säkerställa en hållbar utveckling. Gemenskapen

kommer att utveckla en bättre form för en dialog och säkerställa att en lämplig sammansättning av aktörer är engagerade i förberedelserna och i genomförandet av dess politik och åtgärder.

Artikel 10

Främjande av lokala och regionala initiativ

Gemenskapen kommer att ytterligare uppmuntra verksamhet på lokal och regional nivå i frågor som är grundläggande för att uppnå en hållbar utveckling.

För detta ändamål skall särskild uppmärksamhet ägnas åt att

- a) ytterligare främja möjligheten till fysisk planering som ett instrument för att underlätta en hållbar utveckling och att vidareutveckla Europa 2000+ och Europeiska utsikter för fysisk planering som en grundval för att skapa samförstånd bland politiskt ansvariga, bland annat när det gäller miljöns inverkan på olika sektors utvecklingspolitik,
- b) utveckla ett allsidigt synsätt i stadsfrågor med speciell betoning på den hjälp som behövs för att stödja lokala myndigheters åtgärder för att genomföra programmet och den lokala Agenda 21,
- c) främja erfarenhetsutbyte mellan lokala myndigheter när det gäller hållbara transportinitiativ,
- d) utveckla ett demonstrationsprogram om integrerad förvaltning av kustområden för att visa effekten av förbättrade system för information och samråd för genomförande av en hållbar utveckling och fastställa behovet av ytterligare åtgärder på gemenskapsnivå och andra nivåer,
- e) utveckla en strategi för uppmuntrande av lokala initiativ för utveckling och sysselsättning i syfte att bidra till bevarandet av naturområden, i tillämpliga fall med stöd av strukturfonderna,
- f) uppmuntra åtgärder i känsliga områden i linje med konventionen mot ökenspridning, med inriktning på att minska ökenspridningen genom en förvaltningspolitik, ett miljömässigt hållbart utnyttjande av naturtillgångarna och bättre spridning av information och samordning av pågående åtgärder.

Artikel 11

Miljöfrågor

Gemenskapen kommer att vidareutveckla sin politik när det gäller programmets miljöfrågor på grundval av höga krav på miljöskydd och den kommer, i förhållande till

dess frågor att inrikta sig särskilt på de åtgärder som kan genomföras mest effektivt på gemenskapsnivå.

1. I fråga om klimatförändringar och uttunning av ozonskiktet kommer gemenskapen i högre grad att arbeta för att klimatkonventionens mål och Montreal-protokollet uppfylls.

Särskild uppmärksamhet kommer att ägnas åt att

- a) vidta åtgärder som är nödvändiga för att uppnå målen för en minskning av koldioxidhalten (CO₂) och andra växthusgaser i enlighet med Berlinmandatet, en minskning som skall uppnås inom en bestämd tid, till exempel 2005, 2010 och 2020,
- b) stärka gemenskapens kontrollåtgärder när det gäller ämnen som tunnar ut ozonlagret och öka sådan forskning som försöker hitta lämpliga ersättningar för dessa ämnen,

2. I fråga om försurning och luftkvalitet kommer särskild uppmärksamhet att ägnas åt att

- a) utveckla och genomföra en strategi med målsättningen att säkerställa att kritiska belastningsgränser när det gäller exponering för försurade, övergödande och fotkemiska luftföroreningar inte skall överskridas,
- b) fastställa eller ändra kvalitetsmålen för vissa föroreningar med målsättningen att säkerställa att de kritiska mängderna/nivåerna för ekosystemen inte överskrids, och utveckla gemensamma förfaranden för att bedöma och kontrollera luftkvaliteten.

3. I fråga om skyddet av vattenresurser kommer särskild uppmärksamhet att ägnas åt att utveckla en allsidig ram som fastställer ett integrerat tillvägagångssätt för planering och förvaltning av grundvatten- och ytvattenresurserna som fokuserar både de kvantitativa och de kvalitativa aspekterna. Vidare kan skyddet bidra till en hållbar förvaltning av haven runt om Europa.

4. I fråga om avfallshantering kommer gemenskapen att vidta åtgärder för att uppdatera och utveckla sin avfallshanteringsstrategi mot bakgrund av Europaparlamentets resolution av den 14 november 1996 ⁽¹⁾ och av rådets resolution av den 24 februari 1997 ⁽²⁾, inbegripet den rangordning som de föreslår, och i anslutning till relevant lagstiftning.

⁽¹⁾ EGT C 362, 2.12.1996, s. 241.

⁽²⁾ EGT C 76, 11.3.1997, s. 1.

5. I fråga om buller kommer särskild uppmärksamhet att ägnas åt att utveckla ett program för bullerminskning som allsidigt kan rikta in sig på information till allmänheten, samt att utarbeta ett bullerindex och mål för bullerkvalitet och bullerutsläpp från produkter.
6. I fråga om naturskydd och biologisk mångfald kommer gemenskapen att utarbeta en strategi för bevarande och en hållbar användning av den biologiska mångfalden i relevanta sektorsvisa eller tvärsektoriella planer, program och politikområden, och när den genomför sin övriga politik, säkerställa en fullständig integration av hänsyn till naturskydd och biologisk mångfald. I samband med genomförandet av nya reformer kommer gemenskapen att säkerställa att konsekvenserna för den biologiska mångfalden utvärderas. Markuttagssystemet för att återskapa permanenta naturområden kommer att beaktas. Migrationsvägar och mellanliggande områdens funktion i anslutning till det europeiska nätverket av fridlysta platser (Natura 2000) och rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljön samt vilda djur och växter⁽¹⁾.
7. I fråga om risk- och olyckshantering kommer särskild uppmärksamhet att ägnas åt att
 - a) se över de nuvarande bestämmelserna om export och import av farliga kemikalier, särskilt i samband med principen om att samtycke skall ges på förhand,
 - b) utveckla ytterligare åtgärder för bekämpningsmedel med användningsområden både inom och utanför jordbruket för att säkerställa en hållbar användning av dessa,
 - c) utarbeta och presentera en strategi som bland annat kommer att leda till ytterligare ansträngningar att nå upp till målen för Agenda 21 när det gäller farliga kemikalier, med särskild vikt på försiktighetsprincipen, informera användarna om risker och att göra arbetet avseende ersättning eller etappvis bortagande av farliga kemikalier mer effektivt; säkerheten i hanteringen av alla farliga kemikalier måste förbättras,
 - d) utarbeta en åtgärdsplan för att påskynda riskbedömningen av farliga ämnen på EINECS-förteckningen; prioritet kommer att ges till de farligaste ämnena,
 - e) ytterligare se över rambestämmelserna för ny teknik.
8. Gemenskapen kommer i enlighet med programmet att sträva efter att vidta konkreta åtgärder för att minska antalet ryggradsdjur som används för experiment med 50 % till år 2000, och göra statistisk information om djurförsök tillgänglig, i synnerhet vad gäller användningen av primater och med den kortsiktiga målsättningen att förbjuda användningen av infångade primater.
9. Särskild uppmärksamhet kommer att ägnas åt att beakta kommissionens fjärde rapport till rådet om förhållanden och framtidsperspektiven angående hanteringen av radioaktivt avfall inom den Europeiska unionen.
10. Europaparlamentet och rådet beaktar att kommissionen, efter att den har avslutat översynen av den befintliga gemenskapslagstiftningen som den i enlighet med villkoren i artikel 69, 84 och 112 i anslutningsakten för Österrike, Finland och Sverige skall avsluta före övergångsperiodens slut, har för avsikt att lägga fram en rapport till dem om resultatet av denna översyn och om de åtgärder som den anser vara nödvändiga och eventuella konsekvenser för annan lagstiftning och detta program.

Utfärdat i Bryssel de 24 september 1998.

*På Europaparlamentets
vägnar*
J. M. GIL-ROBLES
Ordförande

På rådets vägnar
J. FARNLEITNER
Ordförande

⁽¹⁾ EGT L 206, 22.7.1992, s. 7. Direktivet senast ändrat genom direktiv 97/62/EG (EGT L 305, 8.11.1997, s. 42).

(1)

Kommissionens förklaring till artikel 2.1 a (om jordbruk), om sina förslag rörande den gemensamma jordbrukspolitiken

I förslagen i Agenda 2000 anger kommissionen att det finns ett behov av att tillföra den gemensamma jordbrukspolitiken nya impulser och att återspegla integreringen av miljöskydds krav i andra av gemenskapens politikområden. Kommissionens förslag angående reformeringen av EU:s jordbrukspolitik är utformade så att de säkerställer att den europeiska jordbruksmodellen kan hålla på sikt, vilket inte bara gynnar jordbruksindustrin, utan också konsumenterna, sysselsättningen, miljön och samhället i stort.

Kommissionens förslag eftersträvar en integrerad lösning som bl.a inbegriper

- en förstärkt avdelning för landsbygdsutveckling som skall utvecklas ytterligare i framtiden, och omfattar kraftigare miljöåtgärder på jordbruksområdet som obligatoriska delar i de regionala programmen, områdesbaserat stöd till ett hållbart jordbruk i mindre gynnade områden, åtgärder inom skogsbruket som inbegriper hållbara driftsmetoder samt miljöutbildning,
- budgeten för miljöåtgärder på jordbruksområdet kan i synnerhet utvidgas genom de medel som blir tillgängliga genom en neddragning av stödet i samband med miljövillkor,
- ytterligare minskningar i prisstöd som kompenseras med en ökning av de direkta utbetalningarna.

I enlighet med dessa förslag kommer medlemsstaterna att tvingas att vidta åtgärder på miljöområdet, bland annat i samband med skyddet av den biologiska mångfalden, grundvattnet, dricksvattnet, och landskapsvärden. Medlemsstaterna kan använda sig av följande tre alternativ när de skall leva upp till dessa skyldigheter:

- Miljöåtgärder på jordbruksområdet som en del av landsbygdsprogrammen.
- Obligatorisk miljölagstiftning som kan stödjas genom att de direkta utbetalningarna minskas vid bristande efterlevnad.
- Särskilda miljökrav som förutsättning för att motta direkta utbetalningar under marknadsordningarna.

När det handlar om nötkött och mejeriprodukter fastställs de nationella ramarna för en del av utbetalningarna, som kan kopplas ihop med miljönormer. Dessutom kommer extensifieringsbidraget att bli effektivare med strängare villkor.

Kommissionen är förvissad om att reformen, när den väl har antagits, kommer att skapa möjligheter för mer hållbara former av jordbruk och landsbygdsutveckling inom EU.

(2)

Kommissionens förklaring till artikel 2.4 d, om miljöansvar

Kommissionen kommer i enlighet med sitt arbetsprogram att inom en snar framtid anta en vitbok om miljöansvar. Denna vitbok kommer att ta upp behovet av ny gemenskapslagstiftning på området, i synnerhet i form av ett ramdirektiv.

(3)

Kommissionens förklaring till artikel 4.2 d-g, om upprätthållande

Kommissionen kommer att redogöra för medlemsstaternas agerande i förhållande till genomförandet och upprätthållandet av gemenskapens miljölagstiftning både i ett relevant utökat kapitel och i bilagor i sin årsrapport om tillämpningen av gemenskapsrätten och i sin årliga granskning av miljön. Redogörelsen kommer bl.a att innehålla information om det antal klagomål som inkommit, det antal ärenden som kommissionen undersökt, det antal ärenden som framlagts inför EG-domstolen samt domstolens utslag och de åtgärder som kommissionen eventuellt ytterligare vidtagit.

(4)

Kommissionens förklaring till artikel 11.4, om avfallshantering

Kommissionen kommer i den utsträckning som behövs att ytterligare utveckla gemenskapshierarkin för principer för avfallshantering och kommer, genom att överväga olika möjligheter, att ta hänsyn till hur denna hierarki kan användas på bästa sätt.
